

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére a a nyilttérre vonatkozó minden kölcsönök a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábos petitsor 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan eszámoltatnak.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

NYILTTÉR GARANCIA SORA 20 KR.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1886-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Egynegyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz eszemeszve, — legeszerződésben póstaaltalvánnyal — a nyomtatandó példányok a pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László, **Horodth Danó,**
kiadó s laptulajdonos. fel. szerk.

A nemzetiségi kérdés tetőpontján.

A mig nemzetiségi küzdelmek lesznek, addig nem fog boldogulni a szocializmus, melynek egyik alapelve: „nemzetiségem az emberiség.“ A szocializmus és nacionalizmus tehát nem fér össze, s azt hiszik Verescsaginnal egyetemben, hogy a nemzetiségi küzdelmek ma állnak a tetőponton s ez után hanyatlásnak fognak indulni. Sőt ez a mai magaszt is erőltetett. Előidézte a német és olasz egység. A szlávok abban a hitben élnek, hogy az ő egységük éppen oly logikai valami, a milyen volt a német és az olasz. Pedig hát ez, igen nagyon különbözik amazoktól A mi pedig Romániát illeti? Hát ha valaha arról lehet szó, hogy a románok is egyesüljenek: megfogják ezt tehetni Ausztria-Magyarország alatt, de Románia alatt soha.

Amde térjünk át a szláv egységre, mely először is, a világ útjában áll, és másodsor, a hány nemzetiség, annyi elem. Más a véralak, a gondolkodási mód, a műveltség, a nyelv: csak éppen hogy szlávnak hívják valamennyit. Az olasz mind olasz, a német mind német, de a lengyel, a cseh, horvát, a szerb, a bolgár, az orosz sat. minden meg akar maradni annak ami most, sőt külön állam akar maradni és lenni valamennyi. Hát hogy itt az egység létrejöhet, az orosz rájuk ne tehesse kezét, az ellen védelmezni fogja őket Európa. A panaszlavizmus eszméje tehát a balkáni visznyok konszolidációja után le fogja magát járni végképpen, s így az orosz politika a legutóbbi orosz-török háborúval a panaszlavizmus érdeke ellen soha helyre nem hozható bakot lött, s annak s mit elérni akart, éppen az ellenkezőjét érte el. Miután pedig ezt befogja látni ő is, mert kell hogy belássa, bizonyos megfogja magát adni a helyzetnek már ha t. i. a szerb bolgár kérdés felett ki nem gyúl az európai vérszél jelző csillag, s később nem lesz Oroszország a végsőre mint a jelzett visznyok elfogadására. De ezt nem akarjuk elhinni.

Még mindig azt hiszik, hogy a Balkánon helyre fog állni a béke, s hogy Oroszország Ausztria-Magyarország és Németország ellen még a francziákban sem fog szövetségre találni, nem is említvén Angliát, melynek bárki üljön is kormányra élén, nem állhat érdekében az orosz Konstantinápoly mellé telepíteni, pláne oda becipelni. Oroszország saját prostigójának fenntartása mellett el fog követni mindent, az kétségtelen de nem hiszik, hogy szakadásig merje vinni. Már ha pedig a béke, csak úgy is amint most alakulóban van, helyre áll, a panaszlav aspirációknak halálos dőfészt fog adni, feltéve, ha diplomáciánk nem enged magát háttérbe szoríttatni az orosz által.

A Szerbia és Bulgária közt megkötendő béke tehát sokkal fontosabb reánk nézve mint igen sokan gondolnak, mert ez esetben a horvát tulzók is elfogják veszteni az inspirációt, a románok pedig magokra fognak maradni, s a

nemzetiségi izgalom felfújt hólyaga lassan lassan lelohad. Akkor aztán majd felüti fejét ama másik kérdés, a socializmus, melynek gyökere nemzetiségi mozgalmak közepett nem képesek talajt fogni, de amely kihajt, azonnal a mintreá alkalmas idő következik, és hogy Európának ezzel is lekellend számolnia az kétségtelen.

Közigazgatási bizottsági ülés.

(feb. 18-án.)

Seitovszky János alispán úr szívélyesen üdvözlén a csekély számban megjelent tagokat, jelenti, hogy Beniczky Árpád, Huszár István és Reményfy József urak betegsége, gr. Csebrán László, Madách Károly és Sréter Alfréd urak magán elfoglaltság miatt az ülésen részt nem vehetnek. A jegyzőkönyv hitelesítésére Hanzely László és Komjáthy Anselm urak kérésttek fel. Jelenti továbbá, hogy az adófelügyelői állásnál változás állott be, amennyiben Tornyos György már tudvalevőleg Gömör és Kishont t. e. megyébe helyeztetett át, ide pedig Ternovszky Lajos úr neveztetett ki, kit ezuttal bemutat a bizottságnak. Az e tárgy miniszteri rendeletok felolvasása után az alispán indítványozta, hogy miután Tornyos György úr évek hosszú során át közmegelőggedéssel felelt meg hivatalának, itteni működése jegyzőkönyvileg ismertessék el. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott.

Felolvasatott az alispáni jelentés, melyből kiemeljük, hogy a megyére kivetett hadjuttalék, a nógrádi járást kivéve, minden járásból kitelt. Intézkedés történt a falusi levélhordói intézmény rendszeresítése tárgyában. A vizsgai törvény értelmében a kellő hirdetményi eljárás folyamatban van.

A szarvasgödei nazarénus iskola betiltatott. A községi faliskolára vonatkozó adatok begyűjtésére nézve is a kellő intézkedések megtételtek.

Hoffman Dávid banki lakos magát azon gyanualól, mintha a banki akasztási esetekkel összeköttetésben lenne az ő uszaráskodása, felmentetni kéri, s az uszora ügyével Pohánka János banki tanitót vádolja. A kérvény az esz ügy megvizsgálására kiküldött Steller Antal tiszti főügyésznek kiadatik.

A pénzes hivatalos levelek felvételének ismert eszemeszve ügyével most már a belügyminiszteriumhoz fordul a bizottság.

A dejtári vicinális csoport elnökül Lestyanzky Pál s a kúrtólbe Frenyo Nándor urak neveztettek ki. Ipoly-Nyitra község felebbesése folytán Bródi Ignác illetékes községül Gálos községe mondatott ki Filloxera vérszfolytán Szőlőse községében a szűk seges zárlati intézkedések végrehajttak.

Szabadi Ignác és társai felebbesése folytán a Szuhá patak szabályozási ügyében, mely még 1883 ik évben vette kezdetét, a kulturmérnökség és az itteni állam építészeti hivatal szakvéleményei alapján ki mondatott, hogy a szabályozásnál részben a régi meder is figyelembe fog vétetni, de e mellett új meder is ásatni fog.

Azon kérdés elintéztése, vajjon Sándor Károlyné szűgyi lakosné nagy hó folytán behorpasztott házfedelét fedheti e szúppal? az alispán bölcs belátására bízottat.

Az alsó-astregovai templom melletti köztér vitás ügyében Madách Aladár felebbesése folytán — az alispáni határozat, mely ezen köztér gyalog közlekedésének mondja ki, helyben hagyatott s Madách Aladár felebbesésének elutasítása mellett 15 frt költségben marasztaltatott. (A javaslat mellett felszólaltak Kövy T. és Melicher F. ellene Pajos I.

Árvautgy Beadványok száma jan. végéig 2229, elintéztetett 908 db, hátrálók 1321. Gyámpénztárilag kezelt érték: 534,498 frt 49 kr. Tartalék alap 97'13 frt 09 kr.

Tanügyi Gyűlés érdeklő ügy elő nem fordult kivéve Schopper György rosenyói püspök átíratát, a közokt. 11. § ban megengedett iskola adó kivetése körüli eljárás tárgyában. Az itteni gyakorlatról a püspökség kiértésettetik.

Grószman Ilona szécsényi izr. tanítónő ugye ki adatott vizsgálat végett, a szolgabíróknak és Záduban Ádám iskola látogatónak.

Adóügy. Ternovszky Lajos új adófelügyelő ajánlja magát a bizottság kegyeibe, s kéri a bizottságot, hogy őt feladatában támogassa.

Az adó összeg visszaesése jan. havában a tavalihoz képest 2029 frt.

A kerésbé érdekes magán ügyek közül figyelmet keltett a Balás Márk csödtömege ellen követelt 413 frt adóhátrálék, mely miatt Kövy Tivadar mint csödtömeg gondnok felebbeséssel élt. Ezen ügy kiadatott véleményezésre végett a tiszti ügyészségnek és az adófelügyelőnek.

Börtöndügy. A b. gyarmati körüli fogházban a fegyenczek száma volt jan. havában 314. A dolgozó fegyenczek keresménye összesen: 284 frt.

Egészségügy. Jan. havában az egészségügy kielégítő volt, habár gyakoriak voltak a légző szervek bántalmait, sőt a himlő Salgó-Tarján vidékén járványként szoropelt, úgy hogy 140 betegülési eset közül 80 kigyógyult, 21 meghalt és 39 gyógykezelés alatt áll. Az állat egészségügy elég kedvező volt.

Ütügy. Az állami és megyei utak még mindig jó karban voltak, úgy hogy a közlekedés meg nem akadott. Az alispán sajnálattal jelentette be, hogy a b. gyarmati főutca kikövezését ezuttal megtagadta a miniszterium. Megjegyzendő hogy ezen út 1856 ban volt kövezve, s 30 év óta néhány áteresz kiigazítási költésén kívül — ezen út szakaszánál semmiféle befektetés nem történt. Alkalmilag e tárgyban felírás intéttik a közl. miniszteriumhoz.

Végül gr. Pejacevich Arthur méltó indignációval hozta fel azon nemzeti érzületet sértő eljárást a losonci közlekedésregbeli parancsnokságnak, hogy a katonai behívókat német és tót nyelvű szövegben küldi szét még olyan községekbe is, hol, mint pl. Ludányban, a lakosság kizárólag magyar. Ezen vérg boszantó, a magyar államot mélyen sértő és a paritás elvével össze nem egyeztetendő eljárás miatt a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy annak orvoslása iránt illetékes helyen orvoslást keresni fog.

Ülés vége d. u. 1 órakor.

A balassa-gyarmati ügyvédi kamara évi jelentésében felhívja a miniszter ur figyelmét arra is, hogy miután a rétségi kir. járásbírósg felállítására folytán a balassa-gyarmati kir. járásbírósg bírói személyzete négyből háromra redukáltatott, de a teendőik itt csak alig számbavehetőleg kevesebdek: a törvénykezés rendszeres menete megakadása és nagy zavaroknak kikerülése végett szükséges, miszerint legalább egy aljegyző neveztessek ki ide, s a fenytő ügyekkel foglalkozó aljárásbíró a kir. törvényszékek előtt folyamatba tett bünygyek vizsgáló bírói teendőjéitől felmentessék.

A losonci kir. járásbírósgnál kivált a telekkönyvi ügyek késedelmes ellátását panaszolja a kamara.

Az ipolyági kir. törvényszék és az annak területén lévő járásbírósgokra vonatkozólag pedig a miniszterium azon mostoha intézkedése miatt emeli fel szavát, a melynélfogva ezen bírósgok segédszemélyzetét a helyett, hogy azt az igényeknek megfelelőleg szaporította volna, még leszállította.

Az ipolyági kir. törvényszéknel az elmúlt 1885. évben a telekkönyvi beadványok száma 8280 ra, a polgári és fenytő ügydarabok száma 5300-ra és az elnöki beadványoké 100 ra rugott, s ezenkívül nem kevesebb mint 2400 telekjegyzőkönyvről másolatokat kell kiállítani.

Ezekkel nem volt kellő arányban már eddig sem a segédszemélyzet száma, annál kevésbé lesz az ezennel, midőn a kir. törvényszék egész területén, tehát a hozzátartozó 4 járásbírósg mellett alkalmazottakkal együtt összesen csak 11 díjnok engedélyeztetett, és ebből is utóbb csak 9 számúra lett fizetés kintalva, sőt amint tudjuk, a nyomtatványok költségeire eddig adott általány is redukáltatott, mi által a segédszemélyzet munkasereje, még inkább van igénybe véve. A kir. törvényszéknel 5 írnök és 4 díjnokból álló segédszemélyzet mellett astán oda jutottunk, hogy főleg a telekkönyvi beadványok elintéztésül hozott végrések már most a legtöbb esetben csak 5—6 hónap mulva expedáltak. Mily kimondhatlan kárral jár ily késedelm példálul egy váltó előjegyzésénél, midőn a váltónak ily hosszú időig visszatartása az előzők elleni kereseti jog elévülését eredményezi, azt bővebben magyarázni felesleges.

Mintthogy hasonló csekély megtakarítások nincsenek arányban a veszteséggel, mi azok folytán okvetlenül okoztatik: azért kéri a kamara a miniszter urat, hogy az ipolyági kir. törvényszéknel működő segédszemélyzet száma nemcsak ne apasztassék, de sőt megfelelőleg gyarapitassék.

Ezután egy igen fontos tárgy az örökösödési eljárás novelláris uton való szabályozásának szükségeségét fejtegetti a kamara felterjesztése, indokolván azt azzal is, hogy a közszóban áll az új telekkönyvi betétek szerkesztése, mely betétek egyik lapjára a valódi tulajdonosok levén bejegyzendők, ha ezen jogosultak kitétele előző örökösödési eljárás útján meg nem állapittatik, úgy a telekkönyvek új szerkesztése előrelátatolag kevés haszonnal járni és mégis óriási nehézségekbe fog ütközni.

Közérdeklőnek tartjuk a felterjesztés ide vonatkozó részét bő kivonatban közölni:

Törvényeink úgy csupán oly hagyatékok tárgyalását rendelik hivatalból a köteleességszerűleg, hol gyámság vagy gondnokság alá tartozó, távollévő és ismeretlen örökösök érdekelvük; egyebekben a hivatalos örökösödési eljárás kérelmezését az érdekeltekre bízván, azoknak akaratától teszi függővé magát a bírói eljárást. Ezen törvény a mily szabadelvűnek látszik első tekintetre, oly eszelszerűtlen, sőt károsnak bizonyult a gyakorlati életben kétféleképpen ott, hol a hagyaték tárgyát ingatlanok is képezik. Mert az érdekeltektől

köszön azon téves hitben, hogy az illetéktől szabadulni és felvé a hagyatéki tárgyalás tetemes költségei, az örökségi eljárás rendszerem nem, vagy csak akkor kéri, midőn örökségük átírására elkerülhetlen szükségük van. Amde eltekintve attól, hogy mintán az örökségi illeték az örökösökre ugyis kivétel, utóbb már rendszerem két, időn három hagyatékunk tisztába hozatala is szükségessé vált, és akkor a mit az érdekelte örökös jogelődjei, vagy legrosszabb esetben maga a kérelmező ugyan, de különböző időkből felosztva kényelmesen lefizethetett volna, t. i. a hagyaték tárgyalási költség és a két vagy három ízben esedékes lett, sőt a tárgyalás folytán kifizetés esetén is újból kivett ugyanazon örökségi illeték is most egyszerre s mindenkor az érdekelte kérelmező terhére úgy hogy azt meg nem bírva, rendszerem az uszora áldozatává lesz, mindezenre azonban eladósodik.

A hagyaték rendezése ingatlanoknál amugy is elkerülhetlen, mintán e nélkül az az élő jogutódokra telekkönyvileg át nem írható, annak bovhamarabbi letárgyalását, az örökösök és örökségnek megállapítását tehát egyenesen a közérdek parancsolja, mert csak így állapítható meg nyomban, kit kelljen felelősségre vonni az örökösök cselekvényeire és kötelezésekére; de magából az örökségi vagyonból járó terhekért is; a forgalmi és hitelviszonyok egy igen nagy akadályát elháríthatók, az örökösök vagyona rendbe hozhatók, érdeke elmozdítottatnak, sőt maga az államkincstár is annak időjén kapná meg és sokkal biztonságban az őt megillető örökségi illetéket, mintha egyszerre és az ugyanazon birtok után négy öt hagyatéki szálat is összeesvén, ezek az egész birtok értékét elnyelik.

Mit szólunk azonban oly községek, mint p. o. Turópolya, hol minden egyes talpalatnyi föld még a telekkönyvi helyszínelés alkalmával 5-6 közbirtokeos névre községekben vétetett föl! Itt egy egy szarú beltalok vagy külparcella esetlegesen megvételénél az átíratási költségek kétszer, sőt háromszor annyiba kerülnek, mint maga a föld értéke, mintán előbb még 3, sőt több elmaradt hagyatéki tárgyalást, illeték kifizetéseket, árvaszéki jóváhagyásokat sat. kell kezelni vezetni, illetve kiesszőkölni. Ily körülmények között a szükség parancsolja, miszerint az érdekeltek fölött a törvényhozás gyámokdjék, s a mi am. gy. is elkerülhetlen, a hagyatéki tárgyalást hivatalból vezetesse keresztül.

Hányosok az örökségi eljárásra vonatkozó törvényeink abban is, hogy a két különböző bíróságnál (törvényszék és járásbíró), két különböző, t. i. bírdetményi és tárgyalási uton engedvén meg egy és ugyanazon ingatlan hagyatékának rendezését, ebből sokszor zavarok támadnak, mert egyik érdekelte itt, a másik ott folytatódik, s így egyszerre két hagyatéki bíróság is működik egy és ugyanazon hagyaték rendezésével. De zavarokat idéz elő különösen azon intézkedés, hogy a törvényszéki székhelyeken, így B. Gyarmaton és Ipolyváson, egyedül a törvényszékek, ellenben más városok és községekben nyílt hagyatékokra vonatkozólag az illető járásbírók hivatva a letárgyalást hagyaték bírói átadására, mintán a felek azon elvből kiindulva, hogy a törvény mindenkire nézve egyenlő, rendszerem a járásbírókhoz folyamodnak, sőt a többi hatóságok p. o. árvaszékek, pénzügyi hatóságok utb. rendszerem azokat keresik meg örökségi ügyekben kivétel nélkül; minek következtése az, hogy az iratok áttétele vagy visszautasítása által az érdekeltek tetemes késedelmet szenvedni kénytelenek.

Végül ismételve szavát emeli a kamara a közigazgatási törvény módosítása tárgyában az országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslatnak bírhezt 54. §-a ellen, mely a bírói függetlenséget veszélyezteteti, s ezáltal az igazságszolgáltatásra is károsan hat.

Ezekből ítélve minden elfogulatlan igazságos ember kénytelen beismerni, hogy a balassa gyarmati ügyvédi kamara hivatása magaslátán áll; s működését törvényszékeink és bíróságaink, valamint a jogkereső közönség is megnyugvás és bizalommal kísérhetik.

Reményi Károly.

Gyümölcsészlet.

Mindenfelé sok a panasz, hogy a mostani nagy télén a nyulak sok károkat okoztak a fiatal gyümölcsfák megírására által. Ugy hiszem nem lesz felesleges munka a tárgyról szólni. Lehetne a lapok olvasói közül, kik hasznát vesznék.

A nyulak által megrágott fákakakat nem kell sokra kárítani, mert vagy végképpen elpusztulnak, vagy ha életben maradnak is, beteges és rövid életű fák lesznek belőlük.

Nagyon ritka eset az, hogy a nyúlragás káros következményeit el ne lehessen hárítani, csak okozatien kell őket ápolni.

A legelső és legürgösebb teendő a további káros behatások elleni óvás. Megkell azokat óvni attól, hogy a kemény fagyok ne rombolják szét a sérült részeket sejt szövetet, s a nyulak ne rongálhassák tovább tovább.

Míg a tél nagy hidegek tartanak, addig nem kell más tenni, csak a sebeket be kell kenni vékony egyszerű fakenőccsel, s azután be kell kötni szupszalmával vastagon, s kívül kökény vagy akác-fatűskével körüli kötni, hogy a nyulak ne térkúsboszenek hozzá. Téli kenőcsnek legjobb a következő tapasz: 2 rész sárga agyag, 2 rész tehén ganéj, 1 rész szitált fahamu vízben feloldva, hig péppé össze gyúrva, ujjunk hegyével vékonyan be kenjük vele a sebet úgy, hogy azon vékony máz képződjék. A bekenést legjobb délelőtti végezni, hogy a nap folytán megszáradjon, mert ha meg nem szárad el, akkor az éjjeli fagy miatt leválik a tapasz a sebről, s a szél nincs előve, mert a levegő behatása nem lesz megakadályozva.

De ha a tapasz megszáradhatott, akkor nem válik le, mert a szálakat akaró megvédi attól, hogy a hó leve, vagy esetleg eső által megnedvesedjék.

Midőn majd a kemény téli fagyok elmaradnak, s a nedvek keringése kezd a fákban megindulni, akkor a külső takaró eltávolítván, a nyúlragás okozta sebeket él- késsel le kell faragni annyira, hogy a megromlott részek egészen eltávolítsanak. Ezt azért kell tennünk, mert a nyulak fogai által a sejt szövetek szét vannak tépve, össze vannak szaggatva, tehát azok holt részekké lettek, s ha a szálakok végei, vagy szőlei által hozzá vannak is az élő részekhez kötve, de azok a nedvkeringés közvetítésére már nem képesek, következésképp azok csak akadályozzák a beforradás rendes folyamatját. Ugyanaz a beforradás mindig belőlről kezdődik, s úgy halad kifelé a növény életereje az élőrészekhez köti a forracsot, sorba egymásután, éppen úgy, mint a méhek a lépet előbb a kaptár vagy léprámához, azután egyik sejtet a másikhoz. Ha pedig holt rész van utájában, azt körül rakja forracsot, s mint szoktuk mondani: beövi. De ez nem természetes állapot, mert azon holt részeket a fa belsőjében lassanként kórháznak indulnak, s olyanokká lesznek idővel, mint beteg időben a tuber culusok.

Egy olyan gyümölcs fát, melyet ifjú korában a nyul tetemesen megromgált, de sebe idővel beforradt, a nélkül hogy a megromgált részek lefaragattak volna, fűrészeljük csak le azon a helyen a hol a rongálás tetemes volt, s vizsgáljuk meg egy jó nagyító üveg segítségével meg fogjuk látni, hogy úgy van, a mint fentebb említett. Nem akarok a növény életlen törvényei fejtegetésével az olvasónak unalmatosítani, tehát csak a gyakorlati részre szorítkozom. Ha a rongált részeket eltávolítottuk, akkor a beforradás gyors és rendszeres lesz. A növény legelőbb is a vesztett részeket pótolja vissza, s a nedvkeringés ismét rendszeres lesz.

A nyúlragás okozta kárnak sokféle fokozatja van. A legveszélyesebb az, ha a hancs (cambium) egészen körül le van rágva, vagy leválasztva. Ez esetben legtanácsosabb a fát azonnal lefűrészelni a seb alsó szélénél, s a fűrészelés helyét tisztára, simára lefaragván, hidegen folyó fakenőccsel bekenni. A lecsontított törzsből új hajtások fognak előtörni azokból egyet meghagyunk, s új törzset nevelünk belőle. Az ilyen új törzs, vagy faderék védelmet kíván, mert nagyon könnyen, gyorsan szokott nőni, s a szél könnyen le-törri, ha karóhoz kötve nincsen. A karóhoz kötés legcélszerűbb úgy, hogy egy egy ilyen fának két karót adunk a tőtől egy egy lábnyira levetve átellenben, s a köteleket úgy alkalmazzuk, hogy a fiatal fa egyik karót se érje, hanem a kettő közti közepén legyen. A kötés tag legyen, hogy a fa kérélt ne szorítsa. Így elérjük azt, hogy a karóval nem sérüljön meg a fa gyökereit, s az ifjú fát nem verheti a szél a karóhoz, s a kötés nem gátolja a nedvkeringést.

Az így nevelt új törzshöz a legelső tavaszon hozzá faragjuk a lecsontolt törzset, úgy hogy ott könnyök, vagy ducs ne maradjon, a sebet ismét bekenjük fakenőccsel, s pár év múlva rá nő a csonka törzsre úgy hogy meg se látszik hol volt lecsontolva.

Ha a cambiumnak legalább együzöd része sértetlen maradt, akkor nem kell a törzset levágni, hanem a sebtől a romlott részeket lefaragván, a sebet fakenőccsel bekenjük, az ágakat résznél megtriktitjuk, résznél visszametszük, hogy ez által a nedvkeringésben az egyensúly helyreállást elősegítsük. Ezen visszavágásnak annál nagyobb mérvűnek kell lenni, minél keskenyebb azon cambium, a mely sértetlenül maradván a nedvkeringés közvetítőjeül szolgálhat. Az ilyen fán, ha a seb alatt új hajtás tör elő, meg kell hagyni egyet pro superflua cautela, hogy ha talán a fa betegesedni kezdene, akkor abból az új hajtásból új és egészséges más koronát le lehetne nevelni.

Oly esetekben, midőn az ojtás nem földszint, hanem magasabb helyen van, s a nyul az ojtás helyét is megromgálta; vagy az ojtás helyéből nem lehetne semmi ép cambiumot meghagyni, ilyenkor legjobb újra átoltani a fát, ha bár karvastagsága lenne is a törzs.

Ezen módoszatok betartásával alig van rá esél, hogy nyúlragás miatt valamely gyümölcsfa végképpen tönkremenjen. Legfeljebb is egy két évvel későbbben lesz termőfává a nagyon megromgált fa.

Oroszi Miklós.

Art-e a mostani tél a gyümölcsfáknak?

Sokan aggódnak a miatt, hogy a mostani kemény tél nem fogja e ismét úgy megromlani a gyümölcsfákat, mint az az előtt 6 évi nagy tél tette. Erre nézve az én véleményem ez: még a mai napig február 16 ig nem voltak sem oly nagy fók, sem oly tartós hidegek, melyek miatt a gyümölcsfákat féltetnünk kellene az elfagyástól.

Óriási különbség van az akkori és mostani hidegek intenzitása között. Erre nézve egy kis kimutatást igatok ide, melyből kitűnik a nagy közömbesség e. és ama tél között. Megjegyzendő, hogy a Reaumur féle hőmérő, melyen a megfigyeléseket eszközöltem ugyan az most, mely a 6 év előtt volt. A mérés helye is ugyan az: től nap kelet felől külső ablakra erősitve kívül, a földszinttől 5-3. az az 8- és három tízed méter magasságban. A feljegyzés ideje is ugyan az t. i. korán reggel virradatkor, mikor a hőmérő legalantabb szokott állani.

1879. évi novemberben leghidegebb volt 28-án 15 és fél fok; most múlt novemberben leghidegebb volt 29-én 5 fok R. szerint.

Decemberben 1879-ben leghidegebb volt 9 és 10-én, 30 fok két raggal s 20 fokon felül váltakozott 13 raggal; most múlt decz. ben csak egy raggal volt hidegebb 20 fokonál, t. i. decz. 15-én volt 24 fok hideg.

Januárban 1880-ban legnagyobb hideg volt 22-én

20 és fél fok; most legnagyobb hideg volt 16-án, t. i. 17 fok.

Febr. 16 ig 1880-ban legnagyobb hideg volt 8-án 17 fok; most ugyanazon megfelelő időszakban e hó 11-én volt 18 fok.

Legnagyobb az eltérés, ha a hideg intenzitását tekintjük vagyis ha a reggelenkénti hideg fokok közegét egymás mellé állítjuk, elhagyva a törzszámokat mindenütt

	1879—80 telén.	1885—86 telén.
Novemberben	58.	34.
Decemberben	165.	224.
Januárban	300.	128.
Február 16-ig	147.	143.

Összesen 1070. 529.

Ezen kimutatásból kitűnik, hogy bár ez a mostani tél is eléggé szigorú, mégis most november elsője óta a hideg fokok összege csak felényi, mint a hat év előtti tel hasonló időszaka. Hogy ezentul milyen lesz, s hogy a nagy hó mit fog csinálni a vetéseknek, az aztán egészen más kérdés, melyre csak a jövő ad feleletet.

Surány 1886. február 16-án

Oroszi Miklós.

A balassa-gyarmati ált. ipartestület febr. 14-én tartott évi rendes közgyűlése. Kommerell Gyula elnök a közgyűlés határozat képességét constatálván, a gyűlést megajította. Mit nyomban követett a kimerítő s a múlt év eseményeit híven esztelő évi jelentésnek Wagner István jegyző által való felolvasása, melynek szerkesztésért jegyzőnek jegyzőkönyvi közönetet szavaztak s a jelentés sokszorosításának eszközölését elhatározták. Guttman István pénztárnok számadása szerint a bevétel 1296 frt 54 kr. Kiadás 1001 frt 18 kr s így készpénz maradvány 295 frt 36 kr. Tízta vagyon 972 frt 87 kr, mihez járulna még a volt esztés szabó és szűrszabó épügy a calmadia és cipész ipar társulat vagyona is, mi azonban maig beadvá nincs. A költségvetés, egy a szakosztályok szervezése iránt az elnök által benyújtott tervezet szintén változás nélkül egyhangulag elfogadva lett. A közgyűlés által csak is az elnök, előjárósági tagok, számvizsgálók s fele részben a segédek pénztára kezelő bizottságának tagjai levén ezenként választhatók, e választást a következőleg ejtették meg ugyanis elnökül újra egyhangulag Kommerell Gyulát, előjárósági tagokul szintén újra egyhangulag Makkay S., Trajbér J., Rády I., Juhász J., Molnár J., Molnár János, Irseits J., Filler L., Pányik A., Manóssy A., Szabó S., Lebr F., s egyhangulag: Simkovicz S., Fábry J. és ifj. Oszadcsky Jánost, számvizsgálókul újra egyhangulag: Geisheith A. és Dr. Schults Lajost és Schults Jánost; a segédek pénztára kezelő bizottságának tagjait: Hejzer J., Hegedűs J., Káposzta G., Wolf A., Vácsi F., Fligi K., pótagokul: Laurincz J., Markus S. és Weszelovszky J. választották meg. A 11 órakor véget ért közgyűlést nyomban az előjáróság ülésé követte, melyben az előjáróság jogkörökész tartozó többi választásokat ejtették meg; nevezetesen alelnökül szószóssággal újra Makkay Sándort, ügyészül újra egyhangulag Milován Jánost, jegyzőül szintén egyhangulag az egy hó óta ily minőségben működő Wagner Istvánt újra egyhangulag pénztárnokul Guttman Istvánt választották meg. Délután 2 órakor vette kezdetét szintén Kommerell Gyula elnöklete alatt az ipartestülethez tartozó iparágak segédei pénztárának közgyűlése, melyen Molnár János jegyző a jóváhagyott alapszabályokat olvasta fel, ezután a költségvetést tárgyalta. A választást pedig következőleg ejtették meg alelnök (az elnök a szabályok értelmében az ipartestület elnöke) Molnár János, jegyző Wagner István, pénztáros Makkay S., ellenőr Brenner J., orvos Dr. Hekech J., könyvtáros Blazsek M., igazgató Fábry J. Wagner István jegyző látva a segédekben is a haladás iránti törekvést, egy aranyat ajánlott fel ösztönzőül oly segéd részére, ki a f év folyamán legbüszköbb igyekezettel tanult az egyesület haladását felviráztatás érdekében. Ezután elnök felkéri Molnár Józsefet, mint az ifjúsági egyesület elnökét, hogy az egyesület feloszlás és vagyonának hova fordítását iránt határozat hozatalra hívja. Molnár József elnök, ellenőr és Makkay Sándor pénztárnok által az 1884. és 1885. év számadásait olvastatta fel mely szerint bevétel volt 885 frt 63 kr, kiadás 856 frt 5 kr, maradvány 29 frt 58 kr, vagyon bele vére Molnár J. aszf adománya értékét is 434 frt 20 kr, teher 178 frt 95 kr, tízta vagyon tehát 257 frt 25 kr. Lezárolás után a tagok a vagyon segélypénztárnok ajánlván fel, egyesületüket feloszlatták. Kommerell Gyula pénztári elnök átvevén ismét az elnökséget indítványára Karlik János volt egyesületi elnököt s az egyesület alapítóját huszó fardozásait ért dísztagnak és tiszteltbeli elnöknek megválasztották. W.

Szécsény, febr. 15.

A szécsényi ev. egyháza nézve, egy igen öröndetes eseményről van szerencsém becse lapja tisztelt olvasóit ezennel értesítenie.

Folyó hó 7-én ugyanis, a helybeli egyesült ipartársulat a szécsényi ev. egyháznak építőkészletén lévő temploma j. vára táncszálmát rendezett. A nemes csalátszékkel vigalom tisztajövedelme 64 frt 47 kr volt; mely összeg nevezett csalra egyháznak pénztárának már át is adatott. Midőn a szép eredményt itt regisztrálni szerencsém van: nem hallgathatom el, hogy nevezett táncszálmára, a jótékony csal által busztva, Szécsényből a ki csak tehette, rang és vallásfelekezeti különbség nélkül, mindenki megjelenni sietett. Sokan pedig, vidékiek egy mint helybeliek, kik személyesen nem jelenhettek meg, kegyes adományokat úgy küldötték el. Akár a részvétel, akár a nagy számban össeregletteket, akár pedig a folyton tartó derült ban-

HIRDETÉSEK.

**SZOLYVAI
POLENAI
POLYAI**

LUHI-ERZSÉBET

szavanydok, valamint
gyógyforrás vizet, — mindannyian kitűnő édes it-
lak a járványos betegségek alkalmával is nagyhat-
sú. — megrendelések
MARSALÓ KÁROLY
munkácsi uradalmi érvényesítési bizottsági elnök
készen áll a kaphatók országos minden nevezetesebb
gyógyászataiban, fúzetek, receptekben és vendég-
fogadásban, 1886. évi.

Az EQUITABLE

életbiztosító-társaság New-Yorkban
alapított 1859-ben.

Biztosítási tőke 1884. decz. 31-én 788,993.384 o. 4. frt
a társaság vagyona 148,312.010 o. 4. frt
nyeremény tartalék 26,733.223 o. 4. frt
az 1884-ben kötött új biztosítások 216,436.495 o. 4. frt

az egész nyereség a biztosítottak közt osztatik szét.
Minden kötvény három év múlva meg-
támadhatatlanná válik.

Magyarországi vezérképviselőség:
Budapest, VI., Adrássy-ut 12.

Alulírott, az érdeket gazdalközösségnek ajánl-
ja az 1886. évi cséplési idényre, jókarban levő 8
lóerejű gőzcséplőgépet, cséplési mun-
kálathoz végett, jutányos feltételek mellett.

Czucz János,

uradalmi haszonbérlet Nógrádmegyében,
Pusztas-Údvárhelyen, Eszendhely község
szomszédságában. (Utolsó-pósta Rátás.)

Egy 4 lőerejű

jókarban levő gőzcséplőgép szabad kézből
(biztosítás mellett, részlet fizetésre is) eladó Schö-
linger Jónásnál Szécsényben.

Meghívás.

A Takaréki és Hitelintézet részvénytársulat B-Gyarmaton folyó 1886. évi
február hó 24-én délelőtti 10 órakor saját helyiségében

XIII-İK ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

tartja, melyre a t. ca. részvényesek ezennel meghívotnak.

Köszöntési tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése az emelt üléstől lefolyása a eredményéről.
2. 1885. évi forgalom kimutatása, vagyon mérleg és egyáltalán a számszá-
mának előterjesztése és elfogadása.
3. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
4. Előzői állás betöltése. A felügyelő bizottság megválasztása 3 évre.
5. Az alapadatok 53. §-ában foglalt egyéb rendes közgyűlési teendők.

Kelt B-Gyarmaton, 1886. évi február hó 2-án.

Komjathy Anselm.
alelnök.

Jegyzet. A közgyűlésen jogalkotó gyakorolni kívánó részvényesek tartoznak részvényel-
ket 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál letéteményezni, vagy pedig a közgyűlés
megnyitására felmutatni. A közgyűlési jogok meghatalmazott által is gyakorolhatók; meghatal-
mazottak azonban szintén részvényesnek kell lenni (alapszabály 50. és 51. §.)

A 57 évig fennálló

császári kir.

szabadalm.

takaró és pokrócz-gyár

eszközök Lichtecker örege és fia
bélai raktára, székfűző elpusztítatlan minőségű 190
cm. hosszú, 130 cm. széles méretű, szét elválaszt-
ható bordóval ellátott

LÓPÓKRÓCZOKAT

csomaggal együttről drájt 1.60 krt
Továbbá eladunk, addig míg készletünk tart,
2 m. hosszú és körülbelül 1 m. széles méretű hat-
szoros két-vörös vagy fekete-vörös bordóval el-
látott elpusztítatlan minőségű

zsömlyeszínű

lópókróczoikat

csomaggal együttről drájt 2.50 krt
Legtöbb 10 db megrendelésnél 1 db ingyen ada-
tik, vagy pedig az ár 10%, elengedtetik.

Csak egyedül a tömeges gyártás és az árak köl-
tség folyán vannak képezek a jeltett pokróczokat
ily azokat nagyban, kitudó minőségben és
csékely árak mellett kiselőgallatni.

Megtekintési szás és szás kőszőő körül áll min-
dunkin rendelkezésre. — A kőszőő utánvétel mel-
lett eszközöltek. A nem teteső tárgyak kifogá-
sai visszatérnek.

A szim pantoson meggyalendó

Takaró és lópókróc-gyár.

Bécs, I. Rotherthumstrasse Nro 14

168—885. tkvi sz.

HIRDETMÉNY.

Alulírott kir. járásbírósg által ezennel közhírre
tétetik, miszerint a f. penzi olvasott 765 számú telek-
könyvnek az 1880. évi XLVI. t. ca. és az ennek alap-
ján kiadott 18058—880. sz. igazságügyi minisleri ren-
delet értelmében pótlása illetve újbóli szerkesztése a
rétsági kir. járásbírósgnak 168—885 tkvi sz. a vég-
szóval elrendeltetvén; a rendelkezésre álló a felhas-
zált segédforrások az összeállított telekkönyvi terve-
zetre kielégítőnek találattak.

Felhívotnak tehát mindazok, kik a fennebb érin-
tett tervezett összeállítás ellen kifogással vagy egyéb
igényekkel élni óhajtanának, miszerint azt a záros ha-
táridővel kitűzött 1886. évi május hó 1-én napján, mely
határidőig az összeállított tervezet alólírt bíróság mint
telekkönyvi hatóságul közszemlére tétetik, szóval vagy
írásban annál bizonyosabban jelenték be az alólírt
bírósgnál; mert ezen határidő után beérkezendő ki-
fogások figyelembe vételét nem fogjuk, s a telekkönyv
végleges szerkesztése fog elrendeltetni.

Kelt a rétsági kir. járásbírósgnál Tereken, 1886.
évi január hó 30-án.

Jakobovics,
kir. járásbíró.

Fővárosi Hitelszövetkezet.

Intézetünk üzletrészejegyeire (110 frt) ugy Budapestén az igazgatóságnál,
mint vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni.
A tagok 50—1000 frtig kedvező feltételek mellett, személyes
hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főcélja (váltó és jóállóló nél-
kül) csekély, minden 100 frt után csupán

heti 50 krral törleszthető kölcsönt

nyerhetnek 6% kamatra, ugy hogy az öngondoskodásnak ez a módja minden ke-
resetképes és elfogadható hitell egyénre (nőkre is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál, (VIII. Főherceg-
Sándor-utca 32.) hol egyszerű levélbeli kérdézőkérésre részletes felvilágosítá-
sok készséggel adotnak.

Budapest, 1886. február hóban.

Az igazgatóság.

Nagy kölcsönkönyvtár.

Alapítatott 1867. évben.

Van szerencsém a T. Közönséget tiszteletteljesen érteiteni, hogy
Szödy Mór úr itteni könyv, hangjeggy, dísmű, irodasserek és pa-
pírkészletek, úgy kölcsönkönyvtárát és névjegysajtóját már folyó
1886-ik évi február hó 14-ikén átvettem és az üzletet újból teljesen fel-
szereltem; — a mérsékelt árakat továbbra is fenntartom.

Együttal tisztelettel közlöm, hogy nálam bármely bel- és külföldi
újságra elő lehet futni és pedig a postadíj megtakarí-
tása mellett, valamint hogy kölcsönkönyvtáramat
nagy mérvben a legjobb művekkel szaporítottam és azt f. évi marcius
hó elsőjétől a t. olvasók rendelkezésére bocsátom.

Az igon tisztelt Közönség és különösen a t. lelkész, ügyvéd, tanár,
tisztviselő, tanító és körjegyző urak szives támogatása és pártfogásáért
csodázva,

mély tisztelettel vagyok

alázatos szolgája

Davai Armin.

Magyar német és részben angol kölcsönkönyvtár.

Ötöző szövegek.

tartós gyapjából szövet, a következő árak mellett adotnak	
1. Egy községszövetű szövet	4.98
2. Egy községszövetű szövet	8.—
3. Egy községszövetű szövet	10.—
4. Egy községszövetű szövet	12.40
5. Egy községszövetű szövet	14.40
6. Egy községszövetű szövet	16.40
7. Egy községszövetű szövet	18.40
8. Egy községszövetű szövet	20.40
9. Egy községszövetű szövet	22.40
10. Egy községszövetű szövet	24.40

Utolsó-Pládek darabonként 4, 6, 8, egész 12 frt
kaphatók. A legújabb ötletűk, adárgók, felhívók, kabát
és esőköpeny szövegek. Tudi Loden, Commis, Kamagarn,
Cheviot, Tricot, kőgy és tektendők, Peruvia és Dos-
king árakat ajánlja

Alapítatott

Stikarofsky J. 1868-ik évben

gyári raktára Brénben.

Mintakártyák szabó mester urak-
nak bérmentetlén. Utávélteli küldemények 10 frt felől
bérmentes küldetnek.

Mintán raktárban rendszerint 150,000 frt értékű áru
fekszik, magától értetődik, hogy világ üzletben 1—6 má-
ternyi hosszú szövetmaradékok mindig fennmaradnak, a me-
lyeket kénytelen vagyok a kénytelenül áron alul eladni.
Minták ezekről nem küldetnek hanem a nem teteső maradá-
kok másokkal csereleltetnek fel, vagy a pénz visszaküldetik.
(Mégjegyzem, hogy más szövet a maradókat, talán még
rosszabb árval cserelelt fel, de pénz vissza nem adják.)
A versenypártelen és szándékosan a kénytelenül való meg-
vásárlásból kénytelenül vagyok a kénytelenül felhív-
ni a kért a nagyérdemű közönséget, hogy listás cséget
becses emlékeztető remél, a megrendelésekkel, a melyekre a
legnagyobb figyelmet fordítok, engem felkértem adóval.
A levelezés magyar, német, szlovák, lengyel, olasz és fran-
cúzia nyelven eszközölhet.

Eladó ingatlanok.

Nagy-Tabán utcában fekvő 577 sz. ház és beltelők Szent
István utcában egy nagykert 2 csonnalis beltelők désmmentes
szőlő és 2 pince szabad kézből eladó: bővebb tudósítás a kiadó
hivatalnál.

143—1885.

HIRDETMÉNY

2—3

- 1. Alulírt kir. járásbírósg által ezennel közhírre tétetik, miszerint a f. penzi olvasott 775. számú telekkönyvnek az 1880. évi XLVI. t. ca. és az ennek alapján kiadott 18058—880. számú igazságügyi minisleri rendelet értelmében pótlása illetve újbóli szerkesztése a rétsági kir. bíróságnak 143—885. tkvi sz. a végzésével elrendeltetvén, a rendelkezésre álló a felhasznált segédforrások az összeállított telekkönyvi tervezetre kielégítőnek találattak.
- 2. Felhívotnak tehát mindazok, kik a fennebb érintett tervezett összeállítás ellen kifogással vagy egyéb igényekkel élni óhajtanának, miszerint azt a záros határidővel kitűzött 1886. évi május hó 1-én napján, mely határidőig az összeállított tervezet alólírt bíróság mint telekkönyvi hatóságul közszemlére tétetik, szóval vagy írásban annál bizonyosabban jelenték be az alólírt bíróságnál; mert ezen határidő után beérkezendő kifogások figyelembe vételét nem fogjuk, s a telekkönyv végleges szerkesztése fog elrendeltetni.
- 3. Kelt a rétsági kir. járásbírósgnál Tereken, 1886. évi január hó 30-án.

Jakobovics, kir. járásbíró.

Nyomatott a kiadó tulajdonos Kék Lászlónál, B-Gyarmaton 1886.